

وزارت جهاد کشاورزی

دستورالعمل اجرائی

پرورش طیور بومی، رنگی و روستایی

معاونت امور تولیدات دامی

دفتر امور طیور و زنبور عسل

شهریورماه ۱۳۹۷

مقدمه

در راستای ساماندهی طیور بومی و مرغ رنگی و با توجه به حساسیت های موجود و نقش آنها در اپیدمیولوژی بیماری ای طیور و تأثیر آن در اقتصاد روستا و به جهت فراهم آوردن شرایط مناسب بهداشتی پرورش در تولید پایدار، این دستورالعمل به استناد قانون جامع دامپروری و قانون سازمان دامپزشکی بشرح ذیل ارائه می گردد.

ماده ۱: هدف

ساماندهی و اصلاح ساختار پرورش طیور بومی، مرغ رنگی و روستایی در کشور با هدف حمایت از تولید پایدار، بهداشتی و اشتغال مولد می باشد.

ماده ۲: تعاریف

طیور بومی: طیوری که در واحدهای پرورش مرغ بومی وزارت جهاد کشاورزی پرورش و بمنظور تولید گوشت و یا تخم مرغ در اختیار واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره برداری و بهداشتی قرار می گیرد

طیور رنگی: طیوری که جوجه یکروزه آن در واحدهای مرغ مادر رنگی دارای پروانه تولید و بمنظور تولید گوشت و یا تخم مرغ و یا پولت در اختیار واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره برداری و بهداشتی قرار می گیرد.

طیور روستایی: طیوری است از جمله مرغ، خروس، اردک، بوقلمون، غاز و مرغ شاخدار و ... که در خانه های روستایی بمنظور کمک به اقتصاد خانواده روستایی به تعداد محدود و در فضای مسکونی بمنظور تولید محصولات طیور نگهداری می شود.

تبصره: تعداد طیور روستایی در هر خانه روستایی نبایستی از تعداد ۱۰۰ قطعه (در فنس قابل واکسیناسیون و مدیریت بهداشتی) بیشتر باشد.

کارگروه ساماندهی ملی: این کارگروه با عضویت معاون امور تولیدات دامی یا

نماینده ایشان، رئیس سازمان دامپزشکی کشور یا نماینده ایشان، مدیرکل دفتر امور طیور و زنبورعسل معاونت امور تولیدات دامی، مدیر کل بهداشت و مدیریت بیماریهای طیور و زنبورعسل سازمان دامپزشکی کشور، دبیر ستاد هماهنگی صدور مجوزها، مدیر عامل تشکل های ذیربط حسب مورد و با ریاست معاون امور تولیدات دامی تشکیل می گردد.

کارگروه ساماندهی استانی : این کارگروه با ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی و جانشینی مدیرکل دامپزشکی استان، معاون امور تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان، رئیس سازمان نظام کشاورزی و منابع طبیعی استان، رئیس سازمان نظام دامپزشکی استان، مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی استان، مدیر عامل اتحادیه تخمگذار در محل سازمان جهاد کشاورزی استان و با ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی تشکیل می گردد.

تبصره: استان هایی که تشکل مربوطه ندارند بنا به تشخیص رئیس کارگروه، از نماینده بخش دعوت بعمل می آید.

ماده ۳ : واحد های طیور بومی و مرغ رنگی دارای پروانه بهره برداری از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و پروانه بهداشتی از سازمان نظام دامپزشکی با ثبت اطلاعات در سامانه سماصط و سپس اخذ مجوز جوجه ریزی از اداره کل دامپزشکی مجاز به فعالیت می باشند.

ماده ۴ : کلیه دستورالعمل های فعالیت واحدهای صنعتی در مورد واحد های پرورش طیور بومی و رنگی دارای پروانه بهره برداری از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و پروانه بهداشتی از سازمان نظام دامپزشکی مصداق خواهد داشت.

تبصره : طیور بومی و رنگی بایستی بر اساس برنامه واکسیناسیون طیور رنگی

و بومی بر اساس ضوابط بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور علیه بیماری های واگیردار طیور واکسینه گردند.

ماده ۵: معاونت بهبود تولیدات دامی موظف است با هماهنگی دامپزشکی پس از تصمیم گیری در کارگروه ساماندهی و به استناد ماده ۵ قانون جامع دامپروری، نسبت به معرفی واحدهای پرورش غیر مجاز بومی و رنگی به دستگاه های اجرایی ذیربط جهت عدم ارائه خدمات و مراجع قضایی جهت پیگیری پلمپ واحد اقدام نماید.

تبصره: بنا به شرایط اضطراری فعلی کشور بهره بردار واحد غیرمجاز طیور بومی و مرغ رنگی استان با اخذ مصوبه کارگروه ساماندهی می تواند با رعایت مقررات بهداشتی قرنطینه ای و تأیید سلامت گله و همچنین اخذ مجوزهای بهداشتی دامپزشکی، طیور خود را به یک واحد دارای پروانه بهره برداری و بهداشتی طیور صنعتی بومی و یا مرغ رنگی در مناطق با ریسک پایین بیماری همان استان انتقال دهد.

ماده ۶: نگهداری طیور روستایی در مناطق مسکونی روستایی بیش از ظرفیت اعلام شده در این دستورالعمل تخلف محسوب شده و مراتب به مراجع قضایی ارجاع خواهد شد.

ماده ۷: پرورش اردک به منظور استفاده از پس چرشالیزارها بایستی با بررسی کارگروه ساماندهی استانی از نظر شرایط شیوع بیماری در منطقه در بازه زمانی و منطقه ای مشخص امکان پذیر خواهد بود.

تبصره: بدیهی است پایش مستمر از نظر بیماری های طیور بویژه آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان الزامی می باشد.

ماده ۸: تخم نطفه دار طیور بومی، رنگی و سایر ماکیان در جوجه کشی های مجاز همان استان خوابانده شود و اطلاعات آن ثبت سامانه سماصط گردد. در صورت نبود جوجه کشی، در جوجه کشی های استان های مجاور که از نظر

ریسک بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پایین هستند با توافق دامپزشکی دو استان اقدام شود.

ماده ۹: معاونت بهبود تولیدات دامی با هماهنگی اداره کل دامپزشکی موظف است پس از تصمیم گیری در کارگروه ساماندهی و به استناد ماده ۵ قانون جامع دامپروری، نسبت به پیگیری پلمپ کارخانه های جوجه کشی که بدون گواهی بهداشتی و یا عدم ثبت در سامانه سماصط بصورت غیر مجاز نسبت به خوابانیدن تخم نطفه دار اقدام می نمایند از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.

ماده ۱۰: انتقال پولت طیور رنگی و بومی ترجیحاً بایستی در واحد پرورش مجاز همان استان انجام و با هماهنگی معاونت بهبود تولیدات دامی و اداره کل دامپزشکی استان قابل انتقال به واحد های صنعتی بر اساس شرایط کانون نبودن استان مقصد و شرایط بهداشتی گله اجازه حمل داده خواهد شد.

ماده ۱۱: کشتار طیور رنگی و بومی صرفاً بایستی در کشتارگاه مجاز استان و یا نزدیکترین کشتارگاه انجام گیرد.

ماده ۱۲: حمل و نقل طیور بومی و رنگی و فرآورده های آن بدون گواهی بهداشتی حمل دامپزشکی ممنوع بوده و در صورت توقیف نسبت به تعیین تکلیف محموله حسب مورد برابر مقررات اقدام گردد.

ماده ۱۳: بر اساس قانون بیمه اجباری لازم است بهره برداران طیور مادررنگی و بومی نسبت به بیمه نمودن جوجه های تولیدی اقدام نمایند.

ماده ۱۴: در راستای ساماندهی طیور بومی و رنگی، لازم است تا با محوریت سازمان دامپزشکی، طرح ساماندهی بازارچه های عرضه طیور روستایی و سایر پرندگان در کارگروه ملی ساماندهی تدوین گردد.

ماده ۱۵: کارگروه ساماندهی استانی موظف است تا نسبت به تهیه گزارشات دوره ای در بازه زمانی ۳ ماهه از اجرای این دستورالعمل اقدام و به معاونت امور تولیدات دامی و سازمان دامپزشکی کشور ارسال نماید.

ماده ۱۶: تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان با تجربه برای نظارت و بررسی وضعیت اجرای این دستورالعمل به استان های مورد نظرا عزام گردند.

این دستورالعمل در ۱۶ ماده و ۵ تبصره تنظیم و از تاریخ ابلاغ در کشور لازم الاجرا می باشد.